

26.09.2018

Ärende/32

§ 266

Den av ledamoten Pilvi Torsti väckta motionen om ibrukttagandet av principen om närskola vid daghemsbeslut

HEL 2018-003221 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinna, stadsombudsman, telefon: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Pilvi Torsti väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Pilvi Torsti och 42 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden utreder möjligheten att erbjuda dagvårdsplatser enligt principen om närskola från och med år 2019.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till fostrans- och utbildningsnämndens utlåtande 29.5.2018 och konstaterar följande:

Principer för ordnande av service

Utgångspunkten i Helsingfors är att barnet får en plats inom småbarnspedagogiken så nära hemmet som möjligt. Målet är att resan med kollektiva färdmedel från hemmet till platsen för småbarnspedagogiken räcker högst 30 minuter. En plats för förskoleundervisning anvisas i första hand i det daghem som erbjuder förskoleundervisning i elevupptagningsområdet för barnets eget bostadsområde. I den grundläggande utbildningen har elever primärt rätt att gå i den skola inom vars elevupptagningsområde de bor. Elevens skolresa ska vara så trygg och

26.09.2018

kort som möjligt. Staden ska anvisa de läropliktiga en närskola eller en annan lämplig plats där utbildningen sker.

I många delar av staden avviker småbarnspedagogikens serviceområden och den grundläggande utbildningens elevupptagningsområden, som utgör grunden för planeringen av tjänsten, från varandra och är till sin geografiska omfattning av mycket varierande storlek. Småbarnspedagogikens serviceområden följer gränserna för stadens statistiska områden (distriktsindelning). Gränserna för den grundläggande utbildningens elevupptagningsområden grundar sig på servicenätets planeringsarbete, antalet elever och lokalplatser för skolor. Småbarnspedagogikens områden byggs upp enligt den grundläggande utbildningens elevupptagningsområden. Gränserna för småbarnspedagogikens områden avviker i vissa fall från gränserna för den grundläggande utbildningens elevupptagningsområden.

År 2017 bytte cirka 30 procent av barnen inom den finska småbarnspedagogiken daghem då de flyttade från småbarnspedagogiken till förskoleundervisningen. Vid övergången från den finska förskoleundervisningen till den grundläggande utbildningen år 2017 fortsatte cirka 73 procent av barnen inom förskoleundervisningen i en skola i samma elevupptagningsområde som daghemmet med förskoleundervisningen låg. Vid övergången från den svenska förskoleundervisningen till den grundläggande utbildningen år 2017 fortsatte nästan 100 procent av barnen i en skola i samma elevupptagningsområde.

Enligt Helsingfors stadsstrategi är småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen på finska och svenska attraktiv närservice. Ett förenhetligande av småbarnspedagogikens serviceområden och förskoleundervisningens och den grundläggande utbildningens elevupptagningsområden stärker närservicehelheten. Ett enhetligt serviceområde ger barnet en möjlighet till en naturlig övergång och en obruten studieväg från småbarnspedagogiken via förskoleundervisningen till den grundläggande utbildningen.

Närserviceprincipen tryggar för barnet en bekant fysisk och social miljö som stöder välbefinnandet och uppväxten. Smidiga övergångar och samverkan i övergångsskedet stöder förenhetligandet av verksamhetskulturerna inom småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen.

Helsingfors stads strategi styr arbetet i den i motionen avsedda riktningen. Inom fostrans- och utbildningssektorn har strömlinjeformandet av barnets studieväg enligt principen om närdaghem redan inletts genom en gemensam diskussion för småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen, en beskrivning av helheterna i områdena

26.09.2018

Ärende/32

och servicenätsarbete. Ett mål är att allt oftare ordna den finska förskoleundervisningen i samma lokaler som skolorna, där också småbarnspedagogen för eftermiddagen ordnas.

Utarbetandet av en utredning

Stadsstyrelsen anser att utarbetandet av den i motionen nämnda utredningen är värt att understödja. Utredningsarbetet tillåter en omfattande helhetsgranskning av ordnandet av och ansökan till småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hilkka Tapiolinn, stadsombudsman, telefon: 310 36185
hilkka.tapiolinn(a)hel.fi

Bilagor

1 Torsti Pilvi Aloite Kvsto 14032018 13

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 550

HEL 2018-003221 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinn, kaupunginasiames, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinn(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 29.05.2018 § 112

HEL 2018-003221 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Pilvi Torstin ym. valtuustoaloitteesta koskien selvitystä lähikouluperiaatteen käyttöönotosta päiväkotipaikkapäätöksissä Helsingissä:

Palvelun järjestämistä ohjaavat periaatteet

Lapsen päivähoitopaikan, esiopetuspaikan ja perusopetuksen koulupaikan osoittamiseen vaikuttaa vallitseva lainsäädäntö sekä Helsingissä päätetyt periaatteet. Tällä hetkellä varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen alueellinen hakeutumisprosessi ja valintakriteerit poikkeavat toisistaan.

Helsingissä lähtökohtana on, että lapsi saa varhaiskasvatuspaikan mahdollisimman läheltä kotia. Tavoitteena on, että julkisella liikenteellä matka kotiovelta varhaiskasvatuspaikkaan on enintään 30 minuuttia. Esiopetuspaikka osoitetaan ensisijaisesti lapselle oman asuinalueen oppilaaksiottoalueella esiopetusta antavasta päiväkodista. Perusopetuksessa oppilaalla on ensisijainen oikeus käydä sitä koulua, jonka oppilaaksiottoalueella hän asuu. Oppilaan koulumatkan tulee olla mahdollisimman turvallinen ja lyhyt. Kaupunki osoittaa oppivelvolliselle lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa opetusta annetaan.

Monissa osissa kaupunkia palvelun suunnittelun pohjana olevat varhaiskasvatusalueet ja perusopetuksen oppilaaksiottoalueet poikkeavat toisistaan ja ovat maantieteelliseltä laajuudeltaan hyvin erikokoisia. Varhaiskasvatusalueet noudattelevat kaupungin tilastollisten alueiden rajoja (piirijako). Perusopetuksessa oppilaaksiottoalueiden rajat pohjautuvat palveluverkkosuunnittelutyöhön, oppilaiden ja koulujen tilapaikkojen määrään. Esiopetusalueet rakentuvat perusopetuksen oppilaaksiottoalueiden pohjalta. Esiopetusalueiden rajat poikkeavat joillakin alueilla oppilaaksiottoalueiden rajoista.

Vuonna 2017 noin 30 prosenttia suomenkielisen varhaiskasvatuksen lapsista vaihtoi päiväkotia siirtyessään varhaiskasvatuksesta esiopetukseen. Vuonna 2017 suomenkielisestä esiopetuksesta perusopetukseen siirryttäessä noin 73 prosenttia esiopetuksessa olleista jatkoi saman oppilaaksiottoalueen koulussa, jossa esiopetusta tarjonnut päiväkotijoukko sijaitti. Vuonna 2017 ruotsinkielisestä esiopetuksesta perusopetukseen siirryttäessä lähes 100 prosenttia oppilaista jatkoi saman oppilaaksiottoalueen koulussa.

Helsingin kaupunkistrategian mukaan suomen- ja ruotsinkielinen varhaiskasvatus ja perusopetus ovat vetovoimaisia lähipalveluita. Varhaiskasvatusalueiden, esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaaksiottoalueiden

26.09.2018

Ärende/32

den yhdenmukaistaminen vahvistaisi lähipalvelukokonaisuutta. Yhtenäinen palvelualue mahdollistaisi lapselle luontevan siirtymän ja eheän opinpolun varhaiskasvatuksesta esiopetuksen kautta perusopetukseen.

Lähipalveluperiaate turvaa lapselle tutun fyysisen ja sosiaalisen ympäristön, joka tukee hyvinvointia ja kasvua. Sujuvat siirtymät ja yhteistyö siirtymävaiheissa tukevat varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen toimintakulttuurien yhtenäistämistä.

Helsingin kaupungin strategia ohjaa aloitteen suuntaiseen työhön. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla lähipäiväkotiperiaatteen suuntainen lapsen opinpolun sujuvoittaminen on jo aloitettu yhteisellä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen keskustelulla, alueiden kokonaisuuksien kuvaamisella sekä palveluverkkotyönä. Suomenkielistä esiopetusta pyritään järjestämään entistä enemmän koulujen kanssa samoissa tiloissa, jossa myös iltapäivän osalta varhaiskasvatus järjestetään.

Selvityksen laatiminen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa aloitteessa mainitun selvityksen tekemistä. Selvitys voidaan toteuttaa vuoden 2018 aikana, jonka jälkeen arvioidaan tarkemmin tarvittavia toimenpiteitä ja aikataulua.

Selvitystyö edellyttää laajaa kokonaistarkastelua varhaiskasvatuksen, esiopetuksen sekä perusopetuksen järjestämisestä ja hakeutumisesta.

Selvityksessä tulee kuvata varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen palvelunkäytön ja siirtymävaiheiden nykytilanne, palvelualueisiin (oppilaaksiottoalueet), palvelutarpeeseen ja palveluverkkoon liittyvät tekijät ja niiden kehitysnäkymät. Lisäksi on arvioitava yhtenäiseen lähipäiväkoti-peruskoulu-malliin siirtymisestä aiheutuvat tilatarve-muutokset, vaikutukset tilasuunnitteluun, kustannusvaikutukset sekä lapsivaikutusten arviointi.

Selvityksessä tulee määritellä lähipäiväkoti-peruskoulu-malliin uudistuneet periaatteet, kuvata lähipäiväkoti-peruskoulu-alueet sekä arvioida, millä aikataululla uuteen malliin voidaan siirtyä. Selvitystyössä tulee ottaa huomioon digitalisaation mahdollisuudet palveluiden suunnittelussa, palveluihin hakeutumisessa ja palveluiden käytössä.

Esittelijä

toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Satu Järvenkallas, varhaiskasvatusjohtaja, puhelin: 310 43368
satu.jarvenkallas(a)hel.fi

Niclas Grönholm, ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja, puhelin: 310 86225
niclas.gronholm(a)hel.fi